

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԷՆ

ՀԵՌԱԳԻՐ Ս. ԷԶՄԻԱՆՆԷՆ

Գալուստ Կիւլպենկեան Հիմնարկութեան ներկայացուցիչներ, Պրոֆ. Սրբ Սիսնի Գեն եւ ճարտարապետ եղուարդ Թիւրիւնեան ժամանեցին Երեւան Օգոստոսի 11ին եւ պատահապէս այցելեցին Մայր Աթոռ Կիւակի, Օգոստոս 18ին, Սուրբ Աստուածածնայ տօնին օրը, երբ բազմահազար հաւատացեալներ ուխտի էին եկել Էջմիածին: Յետ Սուրբ Պատարագի, Վեհափառ Հայրապետը ընդունեց բարձրաստիճան հիւրերը ծաղկեայ դահլիճում: Փոխանակուեցին ճառեր ջերմ ու խանդավառ մրնոլորսի մէջ:

ԳԻՒԱՆ ՄԱՅՐ ԱԹՈՒՒ

21 Օգոստ., Էջմիածին

ՀԵՌԱԳԻՐ ԵԹՈՎՊՈՒՌՆ ԿԱՅՍԷՆ

Հետեւեալ հեռագիրը, որ պատասխանն է Ամեն. Ս. Պատրիարք Զօր ցաւակցական հեռագրին, դիւում է՝ Նորին Վեհ. Երթվաթիւ կայսեր, իր զաւկին սրահմիկ մահուան առթիւ, ուր հասաւ Պատրիարքարանս, սխալմամբ Նոր Երեստագիւմ գացած ըլլալուն պատճառով:

Ասիսի Ապելյա, 4 Յունիս 1957

Նորին Գերաւանդիւն

Երեստայեան Արեւիկայի կայսր

Պատրիարքարան Հայոց, Երեստայեան

Մեծապէս կը զննահանեմ Ձեր ազնիւ վճակցութեան եւ համակրանաց պատգամը եւ օրհնութիւնները, մեր սիրեցեալ ողորին, Հարաւի դուքսին վճալի կորուստին առթիւ:

ՀԱՅԼԷ ՍԷԼԱՍԻ, Կայսր

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆՔ - ԲԵՄԱԿԱՆՔ

● Ուր. 23 Օգոստ. — Վաղուան Նախատեսակը պաշտուեցաւ Մայր Տաճարին կից՝ Ս. Էջմիածին մատարան մէջ: Հանդիսացեալ էր Գեր. Տ. Սուրեն Եպս. Բէմանեան:

● Շր. 24 Օգոստ. — Տօն Շողակաթի Ս. Էջմիածին: Ս. Պատարագը՝ Ս. Էջմիածին մատարան մէջ մատուցեց Տ. Մատուց Վրդ. Բարկուսեան:

— Վերափոխման մեծահանդէս Նախատեսակը պաշտուեցաւ Մայր Տաճարին մէջ: Հանդիսացեալ էր

էր Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը, որ և Նախագահեց գիշերուան «Հակման» ժամերգութեան:

● Կիր. 25 Օգոստ. — ՎԵՐԱՓՈՒՆՈՒՄՆ. Ս. ԱՍՏՈՒԱՅԱՆՆԷՆ: Օրուան հանդիսաւոր Ս. Պատարագը՝ Մայր Տաճարի Աւագ Սեղանին վրայ մատուցեց Երեստայի Թիւրիւնեան Կաթող. Պատարագ Գեր. Տ. Սեղաթիւ Եպս. Մանուկեան: Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը կատարեց Սարկաւագական ձեռնադրութիւն (Տես էջ 247): Ս. Պատարագի երգեցողութիւնները եղան երկօրեա երգչախումբի կողմէ, զեկավարութեամբ Հոգ. Տ. Թորգոմ Վրդ. Մանուկեանի: «Հայր մեր»-էն առաջ Պատարագի Սրբազանը քարոզեց, նիւթ ունենալով Ս. Կոյի կեանքն ու վերափոխման պարագաները: Ըսաւ թէ Տիրամօր անձը ներշնչուած անսպառ աղբիւր եղած է զարեւու ընթացքին բոլոր ժողովուրդներու արուեստագէտներուն մօտ, որոնք ի պատիւ իրեն արտադրած են հոյակապ արուեստի հրաշալիքներ: Ու եզրակացուց թէ Ս. Կոյը եղած է այն կինը՝ որ օժտուած էր մեծապէս առտուածային շնորհներով, որոնք թէև երկինքէն կ'իջնեն նման անձրիին բոլոր մարդոց վրայ, սակայն բարի հոգիներն են միայն որ ատակ են ընդունելու ու իրենց մէջ պահելու զանոնք:

— Կէսօրէ վերջ, Մայր Տաճարին մէջ պաշտուեցան «Անդառտան», երեկոյեան ժամերգութիւն և Նախատեսակ, բոլորն ալ Ամեն. Սրբ. Պատրիարք Զօր Նախագահութեամբ:

● Բշ. 26 Օգոստ. — Յիւստակ մեռելոց: Սուրբ Պատարագը ի Ս. Գիւթաղի մատուցեց Հոգ. Տ. Յովսէփ Արք. Մամուրի Ապա, Գեր. Տ. Հայկազուն Եպս. Արք. Մարտիրոսի Նախագահութեամբ. կատարուեցաւ հոգեհանգստեան հանդիսաւոր պաշտօն, Նախ Մայր Տաճարին մէջ, ապա գաւաթը՝ Երանշնորհ Տ. Կիրակի Պատրիարքի շիրմին վրայ, ինչպէս նաև հին կրատան և Զամ-Թաղի գերեզմանավայրերուն մէջ:

● Շր. 31 Օգոստ. — Է. օր Վերափ.: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Մայր Տաճարի Ս. Առտուածածնայ խորանին վրայ, ժամարարն էր Հոգ. Տ. Հայկազար Վրդ. Պայրամեան:

● Կիր. 1 Սեպտ. — Ը. օր Վերափ.: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յարութիւն, մեր վերնատան Երաշխաւոր Ս. Առտուածածնին մատարան մէջ: Ժամարարն էր, ըստ ընկալեալ տօնութեան, Տաճարին Տեսուչը՝ Հոգ. Տ. Մեսրոպ Վրդ. Տեփոյեան: Քարոզեց Գեր. Տ. Շնորհ Եպս. Գալուստեան, իր խօսքին նիւթ ունենալով օրուան Առաքելական ծառու ընկերացուած պղծութեան ու սրբութեան մասին (Կողոս. Գ. 5): Գեր. Սրբազանը պատմեց նաև տոյն մատարան անուան շուրջ հիւստած աւանդութիւնը:

● Շր. 7 Սեպտ. — Վաղուան Նախատեսակը պաշտուեցաւ ի Ս. Յակոբ: Հանդիսացեալ էր Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը:

● Կիր. 8 Սեպտ. — Գիւթ Դօսթի Ս. Աստուածածնի: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յակոբ, Ս. Առտուածածնայ խորանին վրայ, Պատարագեց և քարոզեց Հոգ. Տ. Բարդէն Վրդ. Վարժապետեան:

● Կիր. 15 Սեպտ. — Ս. Պատարագը մատուցեցաւ ի Ս. Յարութիւն, մեր վերնամասրան մէջ: Ժամարարն էր Հոգ. Տ. Ասողիկ Ծ. Վրդ. Դազարեան: Քարոզեց Գեր. Տ. Նորայր Եպս. Պողարեան, ընարան ունենալով «Յորհնալ Տէր, ուստ՛ ինձ զարդարութիւնս քո», եղբակցելով թէ մարդկային ըմբռնումներու համաձայն գործադրուած արդարութիւնները շատ անգամ ուրիշ անարդարութիւններու դուռ կը բանան: Միայն Աստուած է որ գերազանցօրէն արդար է:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆՔ

● Եր. 24 Օգոստ. — Քաղաքիս Արար էրվէյզ լիկերութեան հրաւերին ընդառաջելով, Օրիէնթ Հասուղի մէջ սարքուած քօթիէյլ բարձրին ներկայ գտնուեցան Հոգ. Տ. Ասողիկ Ծ. Վրդ. և Պր. Կարպիս Հինգլեան, Ամեն. Պատրիարքի կողմէ:

● Ուր. 30 Օգոստ. — Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը Աման մեկնեցաւ վանական գործով:

● Եր. 31 Օգոստ. — Հոգ. Տ. Բարգէն Վրդ. Վարժապետեան հրաբար ժամանեց Ս. Աթոռ և վերադարձաւ Դշ. 10 Սեպտեմբերին:

— Երոստղէմի Անկիթեան Եպս. Գեր. Անկոս Քամրայէլ Մաքիմէսի գահակալութեան հանդէսին ներկայ գտնուեցաւ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը, հետ ունենալով Տ. Զգօն Ծ. Վրդ., Տ. Հայկասեր Վրդ. և Պր. Կարպիս Հինգլեան:

● Դշ. 4 Սեպտ. — Յունաց Պատրիարքարանի ներկայացուցիչներուն հետ ժողով ունեցան մեր Պատրիարքարանի ներկայացուցիչները Ս. Աստուածամայ տաճարի նորոգութեան կապակցութեամբ:

● Ուր. 6 Սեպտ. — Հոգեւ. Տ. Զաւէն Վրդ. Զինչինեան վերադարձաւ Պէյրութէն, ուր մեկնած էր օգափոխութեան:

● Կիր. 8 Սեպտ. — Պատրիարքարանի մէջ տեղի ունեցան պողատեղան մը ի պատիւ Գերաշնորհ Տ. Հայկազուն Եպս. ի և Հոգ. Տ. Ասողիկ Ծ. Վրդ. ի, որոնք մօտ օրէն պիտի մեկնէին Ս. Էջմիածին: Խօսեցաւ Ամեն. Պատրիարք Հայրը, զրուատելով երկուքին ալ ծառայութեան ոգին և ոգեւին նուիրումը Ս. Աթոռոյ և իրենց պաշտօններուն, ուր որ ալ ըլլան:

● Բշ. 9 Սեպտ. — Քաղաքիս զինուորական նոր կառավարիչ Հասան էլ Քէթիպ, Պատրիարքարան աչցիկեց փոխադարձելով Ամեն. Պատրիարք Հօր այցելութիւնը:

● Դշ. 10 Սեպտ. — Գեր. Տ. Հայկազուն Եպս. Արրահամեան օգային գծով մեկնեցաւ Պէյրութ, անկէ անցնելու համար Ս. Էջմիածին, Ամենայն Հայոց Հայրապետի զինուորին ընդառաջելով:

● Դշ. 11 Սեպտ. — Պէյրութէն Ս. Աթոռ ժամանեց ճարտարապետ Պր. Մ. Աթոռեան, Ս. Յարութեան Տաճարի նորոգութեան խնդրոյն կապակցութեամբ:

● Եշ. 12 Սեպտ. — Իրաքի Հայոց Առաջնորդ

Գեր. Տ. Զգօն Ծ. Վրդ. Տէր Յակոբեան, որ աւելի քան ամիսէ մը ի վեր կը գտնուէր Ս. Աթոռ, վերադարձաւ իր պաշտօնատեղին՝ Պաղատա:

● Եր. 14 Սեպտ. — Եւրոպայի Հայոց Կաթ. Պատուիրակ Գեր. Տ. Սերոյիէ Եպս. Մանուկեան, որ ամիսէ մը ի վեր կը գտնուէր Ս. Աթոռ, մեկնեցաւ իր պաշտօնատեղին՝ Փարիզ:

● Բշ. 16 և Դշ. 18 Սեպտ. — Յունաց և Լատինաց Պատրիարքարաններու ներկայացուցիչներուն հետ ժողով ունեցան մեր Պատրիարքարանի ներկայացուցիչները Ս. Յարութեան Տաճարի նորոգութեան կապակցութեամբ:

● Դշ. 17 Սեպտ. — Աւստրալիոյ Հոգեւոր Հովիւ Գեր. Տ. Ասողիկ Ծ. Վրդ. Դազարեան, որ տարիէ մը ի վեր կը գտնուէր Ս. Աթոռ, օգային գծով մեկնեցաւ Պէյրութ, անկէ անցնելու համար Ս. Էջմիածին և ապա իր պաշտօնատեղին:

ԶՍՈՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՍԱՐԿԱՆԱԳԱՅ

Կիրակի 25 Օգոստոս. Վերափոխման տօնի հանդիսաւոր Ս. Պատարագի ընթացքին, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը Մայր Տաճարին մէջ Աւագ Սարկաւագութեան աստիճանը շնորհեց ժատու-գաւորաց Վարժարանի ընթացքը աւարտած և Յուլիս 21ին կրօնարկաւագութեան աստիճանը ընդունած Տիր. Յակոբ Թաշճեանի, Ժի. այր Շիրինեանի և Յովհաննէս Գարաշեղապետի. Լուսարարապետ Գեր. Տ. Շնորհ Եպս. կը կատարէր Խարտաւիլակի պաշտօնը, իրեն առընթերակայ ունենալով Հոգ. Տ. Տ. Հայկասեր և Կորիւն վարդապետները: Սրտառու էր յաւնը երբ երեքն ալ ծնկաչօք, քաղկուարներ իրենց թևերուն, Աւագ Սեղանի բնիէն ժողովուրդին կը դառնային ձեռամբարձ, ինչան աշխարհէ իրենց հրաժարման, մինչ երկոյ կ'երգուէր Աստուածային և երկնաւոր շնորհ... շարականը: Նորընծաները անմիջապէս սկսան սպասարկել Ս. Խորհուրդին:

Զեռնագրութենէն անմիջապէս հտք, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը յորդարական քարոզ մը խօսեցաւ նորընծաներուն, ըսելով թէ այս ձեռնադրութեամբ անոնք ընդունած եղան եկեղեցւոյ երեք մեծ կարգերէն առաջինը, ու նաև ուխտով մը կապուած եղան Ս. Աթոռոյ Միարանութեան: Ու ցոյց տուաւ իրենց առջի բացուող նոր ուղին, որ գերազանցօրէն ծառայութեան և նուիրումի դաշտ մըն է, ուր անոնք պէտք է մօռնային իրենց անձերն իսկ, իրենց ոյժերը լիպզոյն զոհաբերելու համար մեր Ս. եկեղեցիին ու ժողովուրդին:

Ստորև սկզմ գիծերու մէջ կուտանք նորընծաներու կենսագրութիւնները:

Յակոբ Սրկ. Թաշճեան ծնած է 1936 թ., Պէյրութ: Նախնական կրթութիւնը ստացած է Պէյրութի Աղդ. Սահակեան բարձրագոյն վարժարանի մէջ, մինչև Եթովպիոյ դասարան, 1952 թ.

